

Als accountant heb ik vele jaren dankbaar gebruik gemaakt van het opvragen van gegevens over rechtspersonen. Daarbij viel mij altijd al op, met welk gemak je die gegevens kon opvragen. Nu moet je daar een overigens gering bedrag voor betalen. Onduidelijk is in welke mate de Kamer van Koophandel registreert wie de informatie opvraagt en vooral ook waarom. Vindt daar ook enige controle op plaats?

Het is uitstekend dat in het kader van het bevorderen van de handels- en dienstenverkeer deze informatie beschikbaar kan zijn. Van een andere zijde bekeken kan je door het opvragen van informatie ook gaan beschikken over een uitstekend middel om rechtspersonen en/of de eigenaren daarvan de onder druk te zetten en af te persen. Strakke controle op het verstrekken van informatie door de Kamer van Koophandel is van belang voor de veiligheid van het maatschappelijk verkeer.

Tijdens mijn actieve periode heb ik van een potentiële client de achtergrond mede gezocht via de registers van de KvK. Dat leverde toen allerlei informatie op over moeder- en zustercompagnieën. Dat leidde ook naar registraties in het buitenland. In het geheel van al die vennootschappen en registreerde personen werd mij toen wel duidelijk, dat op verschillende plaatsen kennelijk stromannen waren geregistreerd en eigenlijk het geheel meer vragen oproep. Reden om geen cliëntrelatie aan te gaan. Het doorlopend ongecontroleerd registeren van personen in de registers van de Kamer van Koophandel in welke functie dan ook, levert geen enkele zekerheid op over de juistheid en volledigheid van die registratie.

Het gebruik maken van de namen en documenten van stromannen blijft altijd mogelijk hoe goed de Kamer van Koophandel ook zijn best doet.

Na een eerste registratie zou ook eens in de paar jaren de inschrijving van personen fysiek gecontroleerd moeten worden c.q. zou gesteund moeten op verklaringen van onafhankelijke derden.

De huidige verplichte wettelijke registraties in de registers van de Kamer van Koophandel gaan inmiddels al geheel voorbij aan de privacybescherming van directeur(en) eigenaren van vooral de kleinere rechtspersonen. Dat wordt met het UBO registers nog pregnanter. Dat gezocht wordt naar criminele aspecten en witwassen is begrijpelijk, maar het is ernstig de vraag of dit echt gaat helpen. De echte boeven zullen altijd (tijdelijk) bekende en ook onbekende stromannen inzetten en ook zullen twijfelachtige rechtspersonen slechts kort bestaan en dan geheel onnavolgbaar oplossen. Omgekeerd kan de uitgebreidere informatie in de Kamer van Koophandel voor de criminelen een uitstekend middel zijn om te weten waar ze eigenaren van rechtspersonen kunnen afpersen.

Door mijn betrokkenheid bij charitatieve stichtingen werd ik in de afgelopen tijd (door banken) geconfronteerd met vragen wie het belang in de stichting hebben. Dat belang werd bij navraag dan gelegd bij de bestuurders van die stichtingen. Dat is natuurlijk een miskenning van de feitelijke situatie. Een bestuurder van een stichting zich de bezittingen van een stichting toe-eigent, pleegt diefstal.

Tijdens mijn actieve beroepsleven ben ik heel wat verschillend soort stichtingen tegengekomen. Soms oorspronkelijk opgericht door een vereniging of andersoortige organisatie. De stichtingen werkten in de regel geheel onafhankelijk van de organisatie waaruit zij zijn opgericht. Besluiten worden zonder formeel overleg met de oprichtende organisatie genomen en soms zijn ze geheel losgezongen van die oorspronkelijke club. Maar...., soms blijken de besluiten informeel afgestemd te zijn. Van een zeer grote fusie tussen twee zeer grote organisaties heb ik vernomen, dat de besluitvorming in het toilet heeft plaatsgevonden.

Er zitten bij stichtingen dus heel wat aspecten aan, die in de regel verschillen van wat in het bedrijfsleven aan de orde is.